



Nordjyllands
Kystmuseum

UDSTILLING
NAZISMENS
OFRE

09.04 - 21.12.2022

Kystmuseet Bangsbo

Kystmuseet Skagen

Kystmuseet Sæby

Udstilling i museumsafdelingerne på Bangsbo, i Skagen og i Sæby, hvor hver museumsafdeling fortæller deres egne historier om de fiskere, modstandsfolk, lærlinge med flere, som havde dét til fælles, at deres hjem lå i Frederikshavn Kommune, og at de alle blev ofre for den nazistiske ideologi.

Skæbnefortællinger om 39 ofre for nazismen

Udstillingerne, som kunne ses på Kystmuseet Skagen, Kystmuseet Bangsbo og Kystmuseet Sæby, var en del af et større kulturhistorisk projekt, hvor Nordjyllands Kystmuseum havde hjem søgt midler til at nedlægge såkaldte "stolpersteine" på de lokationer i Frederikshavn kommune, hvor de 39 borgere blev afhentet af besættelsesmagten.

Med åbningen af udstillingerne "Nazismens ofre" ville Nordjyllands Kystmuseum ihukomme de borgere fra Frederikshavn Kommune, som blev ofre for nazismen under besættelsen. Udstillingerne var minimalistiske i udtrykket, og de kortlagde skæbnerne for de 39 borgere, der omkom som følge af den nazistiske ideologi.

Mennesket bag historien

I udstillingen blev de gribende skæbnehistorier formidlet på hver sin planche, som også viste billeder af mennesket bag historien, det sidste sted de opholdt sig frivilligt samt et billede af stedet, som det ser ud i dag.

Forberedelserne til udstillingerne har krævet et stort researcharbejde for at kortlægge biografien bag de 39 tragiske skæbner. Her er det lykkedes at kortlægge hele historien for nogle af skæbnerne samt at finde billeder af personerne og deres huse, mens det i andre henseender er meget lidt, som Nordjyllands Kystmuseum har kunnet finde om deres liv. Derfor så man også i udstillingerne en varieret grad af biografiske data om de forskellige skæbner.

En af skæbnefortællingerne, som formidledes på udstillingen, vedrørte den 18-årige Viggo Hansen fra Skagen. Han blev i 1944 skudt i Skagen af en tysk officer på grund af drengestreger, og stedet, hvor det skete, hedder i dag "Viggo Hansens plads".

Stolpersteine-projekt

Kystmuseets udstillinger "Nazismens ofre" var en del af et større kulturhistorisk projekt, hvor museet ønskede at nedlægge "stolpersteine" ("snublesten") på 39 forskellige lokationer i Frederikshavn Kommune for at ihukomme de borgere, der blev ofre for nazismen under besættelsen.

Projektet blev tildelt støtte af Melsen Fonden. Snublesten er små mindesmærker på størrelse med brosten, som nedlægges i fortovet, der hvor ofret sidst opholdt sig frivilligt. Der findes flere end 80.000 snublesten i Europa, og i Danmark findes der for nuværende snublesten i og omkring København, på Fyn og i Kolding og Aarhus.

Udover udstillingen og mindesmærkerne publicerer Nordjyllands Kystmuseum senere på året en bog, der kortlægger ofrenes skæbnefortællinger, deres baggrund og samtid. Herudover vil der også blive produceret nogle podcasts, som blandt andet vil være tilgængelig via Kystmuseets webside og sociale medier.



